

L'UJI acull l'exposició «Custodiar les cendres, alimentar el foc» que comparteix cinc anys de recerca artística del projecte AVAN

Datum 10.10.2026
Subjekt Universitat Jaume I
Region Španělsko
Kategorie Kultura, Univerzity, Věda a výzkum

La mostra recull una selecció d'obres, documents i materials generats per més de 65 artistes .

La Universitat Jaume I ha inaugurat l'exposició «**Custodiar les cendres, alimentar el foc**», una selecció de treballs, processos i materials sorgits al llarg dels cinc anys de trajectòria del projecte **AVAN, Espais rurals de recerca contemporània**, una iniciativa impulsada pel Programa d'Extensió Universitària de la UJI (PEU-UJI) i en la qual han participat prop de 65 artistes.

L'acte s'ha desenvolupat al hall de la Facultat de Ciències Humanes i Socials de l'UJI amb la presència de la vicerectora de Cultura, Compromís Social i Igualtat, Raquel Agost; el comissari de l'exposició i director de l'AVAN, Rafael Tormo, la directora adjunta de l'Institut Valencià d'Art Modern (IVAM), Kristine Guzmán; i el coordinador del Servei d'Activitats Socioculturals, Albert López, a més de diversos autors dels treballs exposats. La vicerectora ha explicat que «per a la universitat aquesta exposició té un significat especial perquè és la casa dels joves que provenen dels pobles de l'interior i és una manera de refermar el nostre compromís pel territori».

Per la seua banda, el director de l'AVAN ha explicat que «més que tancar els processos desenvolupats durant aquests cinc anys, l'exposició proposa **activar-ne els rastres i continuar generant converses al voltant de l'art, la memòria, el territori i les formes de vida compartida**». Tormo ha volgut subratllar que la mostra posa també en valor aquelles parts del procés que sovint queden fora de la sala d'exposicions com són els trajectes compartits, els àpats, les visites als centres educatius, les converses amb el veïnat i els debats que han acompanyat les diferents residències.

Durant la inauguració, s'ha refermat la idea que l'exposició facilita que els treballs desenvolupats als pobles puguin ser coneguts per la comunitat universitària, compartint les pràctiques, coneixements, memòries i relacions construïdes als pobles, posant especialment en relació aquests territoris amb les persones que hi viuen i que actualment estudien o treballen a l'UJI.

Tal com explica el comissari de l'exposició, el títol de l'exposició proposa una manera de mirar allò que aquest treball ha deixat. Custodiar les cendres és atendre les peces, les imatges, els documents i les converses que romanen després de cada trobada. Alimentar el foc és reconèixer que aquests rastres encara poden generar relacions i pensament.

Els noms presents en l'exposició constitueixen només una part dels **més de 65 artistes** que han participat en els processos de recerca artística que l'AVAN ha desenvolupat entre l'any 2021 i 2025 als territoris de **Forcall, Vilafranca, Vilanova d'Alcolea, Viver, Geldo, Altura, Càlig i la**

Mancomunitat de Penyagolosa.

En concret, mostra una selecció d'aquestes experiències i la diversitat de qüestions abordades al llarg del projecte. A Forcall, el treball de Paquita Pallarès, que era picapedrera, dialoga amb el vídeo de l'acció de Miriam Isasi al convent de Sant Francesc i amb els coixins de cianotípia de Lara Ordóñez, vinculats a la transmissió de memòries i sabers.

A Vilafranca, les propostes de Graham Bell Tornado i Rafael Sánchez-Mateos Paniagua exploren el ritual i la cultura popular a través d'un vestit cerimonial i d'amulets. Pau Pardo i Vicent Orts investiguen les ferramentes reutilitzades al camp, mentre Olga Diego, amb *La Taleca*, recupera la història de les dones que caçaven escurçons. La memòria industrial de Marie Claire és revisada per Jordi Mitjà, i Mar Juan Tortosa aborda els silencis vinculats a la repressió franquista de les dones.

A Vilanova d'Alcolea, els brodats de María Alcaraz Frasset reflexionen sobre les marques de la violència en el cos, mentre Síndrome Kessler recupera els noms de les persones que van participar en la confecció dels tapets de la festa. Aina Palmer i Jordi Palau revisiten el folklore valencià des de la música i el collage; Julio Jara treballa amb les memòries i els desitjos del poble al voltant de la Caseta de la Bàscula; Maria Vidagany reivindica les oliveres centenàries com a patrimoni viu, i Maria Avariento cartografia els recorreguts quotidians dels xiquets i de les persones majors.

La mostra incorpora també projectes desenvolupats en altres municipis com Viver, on **Nora Ancarola** treballa sobre les absències de la memòria històrica; **Ro Caminal**, a **Geldo**, investiga el llegat andalusí i la seua presència actual, i **Javier Soligó** i **Melisa Vezhdieva** parteixen d'un camp de futbol per escoltar les experiències de la joventut.

A Altura, el col·lectiu Massa Salvatge, format per Teresa Mata, Lluç Mayol i Alba Oller, ha treballat amb estudiantat de secundària per traslladar els seus desitjos i reivindicacions a l'espai públic. Per la seua banda, a la Mancomunitat de Penyagolosa, Ana Sánchez i RTC recuperen, amb *Pedra, transmutació i vida en comú*, un forn de calç i les pràctiques comunitàries que en feien possible el funcionament.

Cal destacar que cada edició d'AVAN parteix de projectes d'artistes en residència que es desenvolupen en diàleg amb **mediadores locals, relació que permet que les propostes cresquen en contacte amb les persones, les històries i els espais de cada lloc.** Després, un viatge col·lectiu obert a la societat recorre els cinc projectes de l'any.

<https://www.uji.es/com/noticies/2026/10/1q/exposicio-AVAN>